

Bibliotheek
Proefstation
Naaldwijk

$\frac{A}{06}$

W

73

EFSTATION VOOR DE GROENTEN- EN FRUITTEELT ONDER GLAS,
TE NAALDWIJK.

Vroege aardappelrassenproef, 1955.

door:

W.P. van Winden

Naaldwijk, 1955.

2215005

A.
00
W
73

062187 "1955"

Sto. n. 6. n. 150

19 FEB 57

VROEGE AARDAPPELRASSENPROEF 1955.

Doel van de proef.

Het doel van de proef is om enkele nieuwe rassen van vroege aardappelen in vroegheid, opbrengst en kwaliteit te vergelijken met Eersteling.

Opzet van de proef.

In de winter van 1954-'55 werden van het I.V.R.^U. te Wageningen de volgende rassen ontvangen:

1. Eersteling.
2. Barima.
3. Brands 48-1 .
4. Dekker 48-174.
5. Doré.

Van elk ras werden 150 knollen ontvangen, zodat er een proefveld in drievoud aangelegd kon worden van 36 planten per veldje. De verdeling van de verschillende rassen over het proefveld geschiedde als volgt:

————— N

1	2	3	4	5	1	2	
4	5	1	2	3	4	5	3

De plantafstand bedroeg 55 x 60 cm. Op elk vakje stonden 6 rijen van elk 6 planten. Van de verschillende waarnemingen werden echter alleen de binnenste 4 x 4 planten gebruikt, zodat er voor elk vakje steeds een randrij aanwezig was, welke niet in de proef is opgenomen.

Uitvoering van de proef.

Het plantgoed wat in de loop van de winter ontvangen was, is in het begin van Maart van zijn spruiten ontdaan, daarna voorgekiemd en op 23 April volgens de plattegrond uitgeplant op het Proefstation. Deze plantdatum was voor vroege aardappels wel vrij laat, maar door de drukke werkzaamheden kon dit niet eerder plaats vinden.

Gedurende de verdere groeiperiode zijn er waarnemingen verricht wat betreft opkomst, smelheid van de loofontwikkeling, ziekten, bloei e.d.

Op 12 Juli zijn alle rassen gelijktijdig gerooid. De opbrengst is toen gesorteerd in < 35 mm, 35-55 mm en > 55 mm. Bovendien zijn ook de knollen beschreven en zijn er kook- en smaakproeven genomen.

Waarnemingen tijdens de groei.

Opkomst.

Bij waarnemingen betreffende de opkomst bleek, dat het ras Barima op 8 Mei volledig boven de grond was, ditzelfde was op 9 Mei het geval met Eersteling en Brands 48-1, Dekker 48-174 bleef hierbij aanmerkelijk achter. Deze was 12 Mei pas volledig opgekomen. Ook Doré bleek minder vlot op te komen. Deze was op 11 Mei boven de grond.

Eerste loofontwikkeling.

Het ras Barima vertoonde ook tijdens de eerste groeiperiode de krachtigste loofontwikkeling. De Eersteling ontwikkelde ook snel hoewel in iets mindere mate dan Barima. Brands 48-1 was weer iets minder snel, terwijl Dekker 48-174 en Doré het traagst in ontwikkeling waren.

Beschrijving van het loof.

Eersteling. Gewas vrij licht, blad klein, kleur dof groen, bleef vrij laag bij de grond, gaf slechts enkele bloemen.

Barima. Gewas matig, blad grof, kleur donker groen, iets minder dof dan Eersteling, bleef ook vrij laag bij de grond, gaf geen enkele bloem.

Brands 48-1. Gewas vrij zwaar, blad grof, kleur donker glanzend groen, gewas vrij hoog opgaand, gaf slechts enkele bloeiende bloemen te zien.

Dekker 48-174. Gewas vrij licht, blad vrij grof, kleur donker groen, gewas bleef vrij laag bij de grond, gaf wel vroeg bloemknoppen. Deze ruiden echter grotendeels, zodat slechts enkele bloemen tot bloei kwamen.

Doré. Gewas wel vrij licht, maar toch meer gesloten dan Eersteling, blad klein, kleur dof groen, gewas bleef ook vrij laag bij de grond, gaf geen enkele bloeiende bloem.

Ziekten.

Alleen in het ras Doré kwam één viruszieke plant voor. In de rassen Eersteling, Brands 48-1, Dekker 48-174 en Doré kwamen enkele planten voor, welke door rhizoctonia waren aangetast. Ernstige vormen heeft deze kwaal echter niet aangenomen.

Phytophthora (z.g. kwaad) kwam noch in het loof, noch in de knol voor.

Oogstwaarnemingen.

Op 12 Juli zijn alle rassen gelijktijdig gerooid. Voor de opbrengstbepaling en voor de sortering zijn alleen die 16 planten gebruikt, welke in het midden van de veldjes stonden, zodat er om ieder vakje een randrij stond, welke buiten de proef gelaten is.

Bij de oogst zijn de knollen gesorteerd in de maten <35 mm, 35-55 mm en >55 mm.

De verkregen resultaten, uitgedrukt in kg volgen in onderstaande tabel:
Oogstgegevens:

	<u>Totaal in kg</u>	<u>kg <35 mm</u>	<u>kg 35-55 mm</u>	<u>kg >55 mm</u>
Eersteling	10.5	2.2	5.5	2.8
Barima	11.6	2.5	5.4	3.7
Brands 48-1	12.9	1.9	7.2	3.8
Dekker 48-174	13.3	2.2	6.6	4.5
Doré	10.2	2.2	5.5	2.5

In deze proef gaf Dekker 48-174 de hoogste opbrengst, n.l. 13.3 kg. Daarna volgde Brands 48-1 met 12.9 kg. Barima met 11.6 kg. Eersteling met 10.5 kg. en tenslotte Doré als laagste met 10.2 kg.

Bij het rooien bleek, dat bij alle rassen de aardappels zeer dicht bij de stam zaten, er was dus geen verschil in gemakkelijheid van rooien waar te nemen.

Op het laboratorium zijn vervolgens ook kook- en smaakproeven met de verschillende rassen genomen. Het koken van de verschillende rassen vond steeds onder dezelfde omstandigheden plaats. Het verschil in kooktijd was als volgt:

Eersteling	was gaar in de tijd van 27 minuten.
Barima	" " " " " " 31 "
Brands 48-1	" " " " " " 27 "
Dekker 48-174	" " " " " " 26 "
Doré	" " " " " " 23 "

Hieruit kunnen we dus afleiden, dat het ras Barima een vrij vaste aardappel levert. Doré had hier de korste kooktijd, deze was na 23 minuten reeds voor een groot gedeelte stuk gekookt.

Direct na het koken zijn de verschillende rassen ook op hun smaak beoordeeld. Aan deze smaakproeven is door 5 mensen deelgenomen. Ieder van hen heeft voor elk ras een cijfer gegeven voor de smaak. De gemiddelden van deze cijfers zijn als volgt:

Eersteling	6 $\frac{1}{2}$	Dekker 48-174	5 $\frac{1}{2}$
Barima	6	Doré	6+
Brands 48-1	4		

Van de nieuwe rassen heeft Barima volgens deze wijfers de beste consumptie kwaliteit. Het ras met de hoogst kg-opbrengst, n.l. Dekker 48-174 blijkt voor de consumptie echter minder goed te zijn, terwijl Brands 48-1 met een nog lager cijfer uit de bus komt.

Wat de oorzaak is van het feit, dat Doré hier in kwaliteit lager gewaardeerd werd dan Eersteling, is niet geheel duidelijk. In het algemeen wordt toch aangenomen, dat ze juist een hogere consumptiewaarde bezit. Misschien, dat deze smaakproeven te kort na het rooien genomen zijn om een volledig juist beeld van de kwaliteit te geven.

Beoordeling van de knollen.

Hierbij is vooral gelet op uiterlijke vorm, uniformiteit, kleur van de schil, vlakheid van ogen en navel en de geelheid van het vlees.

Ras	Vorm	Uniformiteit	kleur schil	vlakheid ogen + navel	kleur van het vlees
Eersteling	lang- ovaal	zeer regel- matig	geel	vrij vlak	licht geel
Barima	rond	vrij regel- matig	licht geel	vrij diep	geel
Brands 48-1	rond- ovaal	vrij onre- gelmatig	licht geel	tamelijk vlak	zeer licht geel
Dekker 48-174	ovaal- rond	vrij onre- gelmatig	donkerder	diep	geel-wit
Doré	lang- ovaal	vrij regel- matig	geel	tamelijk vlak	geel

Wat vorm en kleur en de vlakheid van de ogen betreft kan geen enkele van de nieuwe rassen de Eersteling benaderen.

In deze proef zal alleen Barima een kans hebben om als vroege aardappel te worden gebruikt. Van de andere twee rassen is de smaak te slecht, tenzij men in het buitenland anders oordeelt.

Conclusie.

Van de nieuwe rassen, welke in deze proef gebruikt zijn, kan gezegd worden, dat ze een hogere productie hebben dan Eersteling en Doré. De uiterlijke vorm is echter bij alle nieuwe rassen minder mooi wat als een bezwaar gerekend moet worden. Ook de consumptie-kwaliteit is van alle nieuwe rassen minder goed en vooral van de meest productieve rassen, n.l. Brands 48-1 en Dekker 48-174 was de smaak vrij slecht te noemen.

Van de drie nieuwe rassen gaf Barima de beste consumptie-kwaliteit te zien. Dit is m.i. dan ook het enige ras wat voor de vroege teelt van consumptie aardappelen nog waarde heeft om nader beproefd te worden.

Naaldwijk, 30 Aug.'55.

6-12-'55

JB.

De Proefnemer,

W.P.v.Winden.